

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Geografia, topografia i historia krajów biblijnych
Prowadzący	ks. prof. ucz. dr hab. Dariusz Sztuk
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	I
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	TMA_W06; TMA_W07; TMA_W13; TMA_U28
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	wykład
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Ogólna znajomość tematyki biblijnej oraz historii powszechnej.
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładów jest prezentacja geografii i topografii oraz elementów geografii historycznej ziem biblijnych. Wykład jest także wprowadzeniem w złożone dzieje tych ziem w starożytności: w perspektywie biblijnej (starożytnego Izraela) i w perspektywie ich poza-izraelskich mieszkańców. W tym aspekcie wykład wprowadza jedynie w tematykę, która będzie pogłębianą na innych wykładach, ale też daje podstawę do lepszego zrozumienia przesłania Biblii.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Geografia i historia biblijna: źródła i zagadnienia wstępne	2
2. Historyczne, kulturowe i religijne środowisko Biblii	2
3. Geografia Syro-Palestyny. Ogólny zarys dziejów starożytnego Izraela.	3
4. Wielkie cywilizacje mające wpływ na dzieje Palestyny: Egipt, Fenicja, Asyria,	2

Mezopotamia, Babilonia, Filistyni, Hetyci.	
5. Jerozolima i jej znaczenie dla Narodu Wybranego.	2
6. Palestyna w czasach Jezusa.	2
7. Grecja i Azja Mniejsza – cel podróży Apostoła Pawła.	2
Łącznie godzin:	15

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	<u>Sposoby weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W06	prezentuje pogłębioną wiedzę na temat religii monoteistycznych i ich instytucji religijnych i kulturalnych;	Student zna i rozumie przemiany środowiska geograficznego krajów biblijnych. Posiada podstawową wiedzę na temat uwarunkowań historycznych i społeczno-ekonomicznych w dziejach starożytnego Izraela. Potrafi wyjaśnić zależności pomiędzy środowiskiem a życiem i działalnością człowieka (również w sferze religijnej) w krajach Bliskiego Wschodu (1-15).	kolokwium
TMA_W07	wykazuje uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu teologii biblijnej	Student potrafi odnaleźć, wskazać i umotywować powiązania pomiędzy środowiskiem krajów biblijnych, a treścią i przesłaniem ksiąg Pisma Świętego (1-15).	kolokwium
TMA_W13	podaje przykłady powiązania treści teologicznych z innymi dziedzinami nauki; rozumie zasady ochrony własności intelektualnej	Student potrafi odnaleźć i wyselekcjonować informacje z literatury naukowej, poddać analizie i interpretacji źródeł biblijnych oraz dokonać ich porównania z innymi źródłami historycznymi. Potrafi też wykorzystać i interpretować plany i mapy (1-15).	kolokwium
TMA_U28	proponuje rozwiązania nietypowych problemów w sytuacjach profesjonalnych, integrując pogłębioną wiedzę teologiczną z wiedzą z innych dziedzin	Student zna i rozumie zależności zachodzące pomiędzy środowiskiem geograficznym a życiem i działalnością człowieka; rozumie w jaki sposób kształtują się te zależności i relacje w różnych skalach	kolokwium

		przestrzennych i czasowych. (1-15).	
--	--	-------------------------------------	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład z prezentacją multimedialną.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	15	15/1
	udział w zajęciach udział w zaliczeniach poza zajęciami udział w konsultacjach		
	udział w zajęciach udział w zaliczeniach poza zajęciami udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie lektury i przygotowanie prezentacji)	15	15/2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Oceniane są obecność i zaangażowanie podczas wykładów i dyskusji oraz przygotowanie i przeprowadzenie prezentacji na temat wybranego regionu ziem biblijnych.

Dopuszczalna liczba nieobecności na zajęciach: 2.

Ocena łączna z przedstawionej na zajęciach prezentacji, frekwencji oraz aktywności na zajęciach:

Ocena z zaliczenia w postaci prezentacji: 60% ostatecznej oceny;

Ocena z twórczego udziału w dyskusji nt. lektury: 20% ostatecznej oceny;

Aktywny udział w zajęciach: 10% ostatecznej oceny;

Frekwencja w zajęciach: 10% ostatecznej oceny.

Umiejętności:

- **na ocenę 3:** student posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii, historii oraz kultury krajów biblijnych, ale nie potrafi wystarczająco dobrze poddawać połączyć tej wiedzy z innymi fenomenami dotyczącymi starożytności;

- **na ocenę 4:** student posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii, historii oraz kultury krajów biblijnych i potrafi częściowo połączyć tę wiedzę z innymi fenomenami dotyczącymi starożytności;

- **na ocenę 5:** student posiada bardzo dobrą wiedzę z zakresu geografii, historii oraz kultury krajów biblijnych oraz potrafi celnie połączyć tę wiedzę z innymi fenomenami dotyczącymi starożytności, by na koniec wykorzystać te umiejętności w pracy związanej z ruchem pielgrzymkowym.

Literatura obowiązkowa

1.	JANKOWSKI S., <i>Geografia biblijna</i> , Warszawa 2007.
2.	JANKOWSKI S. – SZTUK D., <i>Historia zbawienia</i> , Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2018, s. 47-101.
3.	<i>Starożytny Izrael</i> , red. H. SHANKS, przekł. W. Chrostowski, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca

1.	BIELIŃSKI R, <i>Starożytny Bliski Wschód. Od początków gospodarki rolniczej do wprowadzenia pisma</i> , Warszawa 1985.
2.	JANKOWSKI S. – SZTUK D., <i>Przewodnik po Ziemi Świętej</i> , Wyd. Salezjańskie, Warszawa 2021.
3.	ROSIK M., <i>Archeolog czyta Biblię. Nowe odkrycia: fałszerstwa czy wyzwania dla wiary?</i> , TUM, Wrocław 2007.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)